

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут права
Кафедра міжнародного права та юридичної
журналістики

07-03-16

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять та самостійної роботи
з дисципліни «Господарське право»
для студентів
напряму підготовки 6.030401 «Право»
денної форми навчання
Частина 1

Рекомендовано
методичною комісією
напряму підготовки
6.030401 «Право»
Протокол № 1
від 12 лютого 2015 р.

Рівне – 2015

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Господарське право» напряму підготовки 6.030401 «Право» для студентів денної форми навчання / Г.В.Спічек. – Рівне: НУВГП, 2015. – 35с.

Упорядник: Г.В. Спічек, ст.. викладач кафедри міжнародного права та юридичної журналістики.

Відповідальний за випуск: В.І. Шанюк, канд. філол. наук, доцент, завідувач кафедри міжнародного права та юридичної журналістики

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1.Завдання до практичних занять та самостійної роботи.....	4
1.1.Змістовий модуль 1.....	4
1.2. Змістовий модуль 2.....	26

© Г.В.Спічек, 2015
© НУВГП, 2015

ВСТУП

Складність правового регулювання сфери господарювання зумовлена динамізмом та необхідністю приведення господарського законодавства у відповідність з практичними потребами суспільного господарського порядку в економічній системі України. Це, в свою чергу, підвищує вимоги до майбутніх фахівців з правознавства щодо знань господарського права та практичних навичок застосування норм господарського законодавства у правозастосовчій практиці.

Навчальна дисципліна „Господарське право” передбачає вивчення студентами основних правових інститутів з господарського права, спираючись на вже одержані знання на попередніх курсах. Оволодіння знаннями відбувається у формі лекцій, практичних занять, індивідуальних і групових консультацій для студентів, виконання студентами самостійних завдань, а також науково-дослідницької роботи студентів.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- **знати:** предмет, метод і систему господарського права; основні проблеми науки господарського права; суб'єктів господарювання; організаційно-правові форми суб'єктів господарської діяльності;

правову характеристику корпоративних відносин; основні принципи господарської діяльності;

майнову основу господарювання; господарські зобов'язання; відповідальність за правопорушення в сфері господарювання;

засоби державного регулювання господарської діяльності; особливості правового регулювання в окремих сферах господарювання, зокрема: в торгівельній діяльності; в банківській сфері, в зовнішньоекономічній діяльності, інвестиційній сфері, на ринку цінних паперів, в сфері страхування, в інноваційній діяльності.

- **вміти:** використовувати отримані знання в практичній діяльності; вільно орієнтуватися в системі

нормативно-правових актів, якими регламентуються відносини у сфері господарювання; аналізувати та коментувати відповідні нормативні положення; прогнозувати напрямки здійснення реформ у зазначеній сфері; логічно викладати матеріал та аргументовано доводити свою думку на практичних заняттях; користуватися сучасною науковою та спеціальною літературою, іншими інформаційними джерелами.

Вивчення правових засад господарської діяльності сприятиме формуванню у майбутніх спеціалістів навичок щодо використання отриманих знань у практичній діяльності та дасть змогу вирішити завдання стосовно юридичної підготовки фахівців з господарського права.

1. ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1.1 ЗМІСТОВОЙ МОДУЛЬ 1.

ТЕМА 1: ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА .

План:

1. Предмет правового регулювання у сфері господарювання. Господарські відносини.
2. Методи правового регулювання господарських відносин.
3. Місце господарського права в системі права України. Теорії господарського права та стан теоретичних дискусій щодо них.
4. Завдання і система курсу господарського права України.
5. Поняття та види господарської діяльності в Україні. Некомерційне господарювання.
6. Підприємництво як основна форма господарювання : поняття, ознаки. Право на підприємництво як майнове право.
7. Свобода та інші принципи підприємницької діяльності.

8. Межі свободи підприємницької діяльності (умови здійснення підприємництва).

Нормативний матеріал.

1. Конституція України.
2. Господарський кодекс України.
3. Цивільний кодекс України.
4. Податковий кодекс України.
5. Закон України „Про господарську діяльність у Збройних Силах України” від 21 вересня 1999 року
// Відомості Верховної Ради. -1999. -№40. –ст.408.
6. Закон України „Про ліцензування певних видів господарської діяльності” від 1 червня 2000 року
// Урядовий кур'єр, 02.08.2000.
7. Закон України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” від 11 вересня 2003 року // Відомості Верховної Ради. -2004. -№9. –ст.79.
8. Закон України „Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності” від 6 вересня 2005 року
// Урядовий кур'єр 05.10.2005.
9. Закон України „Про цінні папери та фондовий ринок” від 23 лютого 2006 року //Відомості Верховної Ради. -2006. - №31. –ст.268.
10. Закон України „Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” від 5 квітня 2007 року // Відомості Верховної Ради. - 2007. -№29. –ст.389.
11. Закон України „Про акціонерні товариства” від 17 вересня 2008 року // Відомості Верховної Ради. -2008. -№50-51. –ст.384.

Спеціальна література.

1. Бігняк О. Свобода підприємництва та її обмеження // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 5.
2. Віхров О. Організаційно-господарські правовідносини: загальне та особливе
// Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 9.

3. Головатий С., Довгерт А. Новий Цивільний кодекс України – найпріоритетніший акт для реформування українського права // Урядовий кур`єр, 1996, 14 грудня.
4. Знаменський Г. Наукоємність сучасного господарського права // Право України.– 2010. - № 8.
5. Козачук Микита. Види обмежень свободи підприємницької діяльності // Підприємництво, господарство і право. – 2011.– № 5.
6. Коростей В. Господарське право: сучасність і перспективи // Право України.–2008.–№10.
7. Коростей В. Господарська норма права: теорія і практика // Право України.–2009.–№3.
8. Красовська А.В. Підприємництво як правова категорія: до визначення поняття // Вісник Львівського інституту внутрішніх справ. – 2001. – №1.
9. Мамутов В.К. Эволюция науки гражданского права и гражданских кодексов Украины // Эволюция гражданского законодательства: проблемы теории и практики. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 29-30 квітня 2004 р., м.Харків. – К.: 2004. – С.763-771.
10. Мамутов В. Загальні проблеми науки господарського права на стику ХХ та ХХІ століть // Право України. – 2010. - № 8.
11. Поляков Віталій. Поняття й ознаки некомерційної діяльності // Підприємництво, господарство і право. – 2011.– № 6.
12. Прилуцький Р.Б. Принципи господарювання і модернізація господарського законодавства України на сучасному етапі розвитку // Вісник господарського судочинства. – 2011. - № 3.
21. Подцерковний О. Про перевірку висновків науки господарського права тенденціями розвитку господарського законодавства // Право України. – 2010. -№ 8.
22. Саниахметова Н.А. Конституционное право на предпринимательскую деятельность // Юридический вестник. –1996. -№1.

23. Саниахметова Н. Признаки підприємництва // Підприємництво, господарство і право. – 2001. – №8.

Задача 1. Засновники фондової біржі «Пайові цінні папери», яка була створена в організаційно-правовій формі акціонерного товариства, звернулися до Голови біржового комітету із вимогою провести загальні збори членів біржі з метою затвердження фінансових звітів за попередні роки.

На переконання членів біржі проведення загальних зборів є обов'язковою передумовою для виплати їм дивідендів з прибутку, який був отриманий біржею у попередньому фінансовому році. В обґрунтування своєї вимоги засновники біржі покликалися на положення ст. 30 Закону України „Про акціонерні товариства”.

Голова біржового комітету відмовив засновникам біржі у скликанні загальних зборів на тій підставі, що дохід, отриманий біржею у попередньому році, був спрямований на її розвиток і не може бути розподілений між членами.

Дайте правовий аналіз ситуації.

До якого виду господарської діяльності належить діяльність фондової біржі?

Чи є мета створення фондової біржі підприємницькою?

Задача 2. Між Управлінням робіт військової частини А 2714 та ТзОВ „Ірокс” було укладено договір простого товариства, яким передбачалася спільна участь у будівництві приміщення складу для зберігання матеріально-речових цінностей. За домовленістю між сторонами обов'язки ведення бухгалтерського обліку спільної діяльності покладалося на Управління робіт військової частини А 2714.

При поданні фінансової звітності до органу державної податкової служби Управлінню робіт військової частини посадовими особами органу податкової служби

було звернуто увагу на те, що сторонами договору простого товариства можуть бути лише суб'єкти підприємницької діяльності. З цієї причини договір має бути розірваним.

Представник управління робіт військової частини пояснив, що їхнє управління самостійним суб'єктом господарювання, має статус окремої юридичної особи, діє на підставі статуту, затвердженого Міністром оборони, і тому, може займатися підприємницькою діяльністю.

Проаналізуйте спір, що виник між посадовими особами державної податкової служби та представником Управління робіт військової частини.

Задача 3. Громадянин Х. подав документи для державної реєстрації його як підприємця. У заяві (реєстраційній картці) у графі «вид діяльності» він вказав: «надання допомоги позичальникам банківських установ в ухиленні від повернення кредитів».

Виконавчий комітет міської ради відмовив Х. у його державній реєстрації на тій підставі, що законодавством України, зокрема, законом „Про ліцензування певних видів господарської діяльності” не передбачено такого виду господарської діяльності.

Громадянин Х. оскаржив відмову у державній реєстрації до суду, покликаючись на вільний вибір видів підприємницької діяльності.

Вирішіть спір. У чому полягає суть такої ознаки підприємницької діяльності як майнова самостійність?

Задача 4. У приміщенні навчального закладу було розміщено оголошення, у якому господиня О. пропонувала взяти на квартиру двох студенток для проживання на строк не менше одного року з оплатою 1 000 (одна тисяча) гривень за місяць.

Ознайомившись із текстом оголошення, працівники районної державної податкової інспекції відвідали господиню О. і вказали їй на необхідність

zareestruvatisia v yakosti fizichnoi osobi-pidpriemtsia.

Господиня О. відмовилася виконувати вимогу працівників податкової служби, оскільки вона бере на квартиру студенток вперше; квартира є її особистою власністю, яку вона може використовувати за будь-яким призначенням. Окрім того, вона вчасно оплачує комунальні послуги та податки. Перед державою невиконаних зобов'язань не має.

Вирішіть спір. Назвіть ознаки підприємницької діяльності. Чи обґрунтованою є вимога працівників державної податкової служби?

Задача 5. Громадянин А., який був зареєстрований в Україні як суб'єкт підприємницької діяльності, став переможцем програми «зелена карта» і виїхав на постійне місце проживання у США.

Перед від'їздом за кордон, А. видав своєму родичеві Р. довіреність на право здійснення від його імені підприємницької діяльності на території України строком на один рік. Довіреністю представникові надавалося право укладати договори, необхідні для здійснення підприємницької діяльності, отримувати відповідні дозволи (ліцензії), подавати фінансову та іншу звітність в органи, які здійснюють контроль за господарською діяльністю, наймати працівників на роботу, виступати в суді тощо.

Р. вирішив не проходити процедуру його державної реєстрації як фізичної особи-підприємця, оскільки А. пообіцяв через рік повернутися на Україну і повторно видати довіреність аналогічного змісту.

Розслідуючи кримінальну справу про порушення Р. порядку заняття господарською діяльністю (ст. 202 КК України), слідчий звернувся до фахівців вищого навчального закладу із поданням, в якому ставилися питання:

1) чи можуть видаватися в Україні довіреності зазначеного змісту?

2) чи підлягає діяльність Р. державній реєстрації?

Дайте відповіді на поставлені запитання.

Задача 6. Приватне підприємство «Інтер» та страхова компанія «Індіго» уклали договір майнового страхування. Умовами договору передбачалося страхування ризиків, які можуть виникнути в процесі здійснення ПП «Інтер» підприємницької діяльності. Одним із об'єктів страхування було зазначено неотримання прибутку протягом трьох місяців підряд.

Виявивши цей договір, територіальне управління Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг звернулося до господарського суду з позовом про визнання недійсним його частини. У позовній заяві зверталось увагу на те, що однією із ознак підприємницької діяльності в Україні, є її здійснення на

власний ризик. Умови укладеного договору страхування фактично усувають цю ознаку в діяльності ПП «Інтер», а тому мають бути визнані такими, що суперечать закону.

Яке рішення має постановити господарський суд?

Завдання для самостійної роботи.

Завдання 1. На підставі аналізу ст.ст. 1, 3 Господарського кодексу України визначіть коло суспільних відносин, що складають предмет господарського права.

Завдання 2. Проаналізуйте ч.6 ст. 3 та ст. 176 ГК України та встановіть правову природу організаційно-господарських відносин та їх суб'єктний склад.

Завдання 3. Проаналізуйте законодавче визначення господарської діяльності, що закріплене у ч.1 ст. 3 ГК України та розкрийте її ознаки, суб'єктний склад.

Завдання 4. Порівняйте зміст ч.7 ст. 3 та ст.ст. 55, 133, 138 ГК України в редакції до і після 04.02.2005 року, і визначіть правову природу та суб'єктний склад

внутрішньогосподарських відносин.

Завдання 5. Наведіть приклади закріплення у законодавстві такої ознаки підприємницької діяльності як «систематичність».

ТЕМА 2: ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО: ПОНЯТТЯ ТА СИСТЕМА .

План:

1. Поняття господарського законодавства та його особливості.
2. Поняття і види актів господарського законодавства.
3. Співвідношення актів загально-нормативного регулювання, відомчих та локальних нормативних актів.
4. Регуляторні акти: поняття, види, особливості.
5. Умови прийняття та загальна характеристика Господарського кодексу України.
6. Судова практика: її роль у розвитку та удосконаленні господарського законодавства.

Нормативний матеріал:

1. Конституція України.
2. Господарський кодекс України.
3. Цивільний кодекс України.
4. Господарський процесуальний кодекс України.
5. Податковий кодекс України.
6. Концепція судово-правової реформи від 28 квітня 1992 року // ВВР. -1992. -№30. -ст.426.
7. Закон України „Про господарські товариства” від 19 вересня 1991 року // Відомості Верховної Ради. -1991. -N 49. -ст.682.
8. Закон України „Про судоустрій і статус суддів” від 7 липня 2010 року // Офіційний вісник України. -2010. -№55. -ст.1900.

9. Закон України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” від 11 вересня 2003 року // Відомості Верховної Ради. -2004. -№9. –ст.79.
10. Закон України „Про міжнародні договори України” від 29 червня 2004 року // Відомості Верховної Ради України. -2004. -N 50. -ст.540.
11. Указ Президента України „Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади” від 3 жовтня 1992 року // Збірник указів Президента. – 1992. – №4.
12. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження переліку документів, які додаються до заяви про видачу ліцензії для окремого виду господарської діяльності” від 4 липня 2001 року №756.
13. Постанова Правління Національного банку України „Про затвердження Інструкції про відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах” від 17 грудня 2003 року № 492.

Спеціальна література:

1. Беляневич О. Обговорення проблем вдосконалення господарського законодавства України // Право України. – 2001. – №6.
2. Беляневич В. Е. Новітня кодифікація і судова практика // Вісник господарського судочинства. – 2004. - № 2.
3. Гайворонський В. М. Господарський і Цивільний кодекси України: колізія концептуальних засад // Законодавство України. – 2003. - № 7.
4. Головатий С., Довгерт А. Троянський кінь для українського суспільства // Голос України, 1996, 17 грудня.
5. Задыхайло Дмитрий. Проблемы кодификации предпринимательского законодательства // Предпринимательство, хозяйство и право. -1998. -№5.
6. Знаменський Г. Пріоритет спеціальних законів як загальноюридичний принцип //Юридичний вісник України. – 22-28.03.2003. – С.4.

7. Лаврів З. М. Прецедент у європейському та вітчизняному праві // Вісник господарського судочинства. – 2004. - № 2.
8. Мамутов В. Чи такий страшний ГК, як його малюють: у чому ж проблема застосування Цивільного і Господарського кодексів? // Закон і бізнес. – 21.02.2004. - № 8. – С.5.
9. Подцерковний О. Про необхідність підвищення уваги до методології тлумачення господарського законодавства // Право України. -2010. - № 4.
10. Посполітак В. В., Ханник-Посполітак Р. Ю. Аналіз наявних суперечностей та неузгодженостей між Цивільним та Господарським кодексами України. – К.: Видавництво «Реферат», 2005.
11. Сидоренко Михаил. ГК и ХК: есть свет в конце туннеля // Юридическая практика. – 2010. - №33.
12. Смітюх А. В. Звичаї як джерело права в контексті нового законодавства України (перспективи застосування господарськими судами) // Вісник господарського судочинства. – 2004. -№ 1.
13. Соловійов О. Застосування практики Страсбурзького суду як джерела права в Україні: деякі проблемні аспекти // Право України. – 2010. - № 10.
14. Томчишен С.В. Правова природа установчих документів як джерела регулювання корпоративних відносин у товариствах з обмеженою відповідальністю // Актуальні питання цивільного та господарського права. – 2009. - № 5 (18).
15. Шицький І. Компетенція Верховного Суду України в контексті захисту права //Право України. – 2010. - № 10.
16. Щербина В. Деякі проблеми удосконалення господарського і господарського процесуального законодавства // Право України. – 2010. - № 8.

Завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. На прикладі Закону України „Про господарські товариства” охарактеризуйте його комплексний характер.

Завдання 2. Наведіть приклади інших законодавчих актів господарського законодавства, які мають комплексний характер.

Чи є у господарському законодавстві України одногалузеві (однохарактерні) законодавчі акти?

Завдання 3. Наведіть приклади конституційних норм, які б регулювали господарські відносини.

Завдання 4. Зобразіть схематично систему господарського законодавства України за різними критеріями поділу нормативно-правових актів, що регулюють господарську діяльність.

Завдання 5. Встановіть місце актів локального нормотворення (локальних актів господарського законодавства) у структурі господарського законодавства України.

Чи є ці акти нормативно-правовими?

Завдання 6. Розкрийте суть поняття «регуляторні акти господарського законодавства».

Наведіть приклади інших офіційних письмових документів, які встановлюють, змінюють чи скасовують норми господарського права, застосовуються неодноразово та щодо невизначеного кола осіб.

Завдання 7. Схематично зобразіть етапи розробки, прийняття та набрання чинності регуляторними актами у сфері господарських відносин.

Завдання 8. Випишіть та проаналізуйте статті Господарського кодексу України, в яких закріплено основні напрями та принципи державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності.

Охарактеризуйте правові наслідки невідповідності регуляторних актів цим напрямам та принципам.

Завдання 9. Чи існують, на вашу думку, неузгодженості між Господарським та Цивільним кодексами України? Якщо так, то які саме?

Запропонуйте шляхи удосконалення господарського законодавства України.

Завдання 10. Встановіть структуру господарських судів України.

Які категорії господарських справ належать до юрисдикції господарських судів?

Проаналізуйте ст. 111-28 Господарського процесуального кодексу України та встановіть значення судової практики у регулюванні господарських відносин.

ТЕМА 3: СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРЮВАННЯ. ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ.

План:

1. Суб'єкти господарювання: поняття та види.
Громадяни як суб'єкти господарювання: особливості правового статусу.
2. Поняття, ознаки та організаційні форми підприємств.
3. Види підприємств. Малі підприємства та суб'єкти малого підприємництва.
4. Особливості створення та діяльності:
 - 4.1. державних унітарних підприємств;
 - 4.2. комунальних унітарних підприємств;
 - 4.3. підприємств об'єднань громадян, релігійних організацій та споживчої кооперації;
 - 4.4. приватних підприємств.
5. Виробничі кооперативи: поняття, види, особливості створення та діяльності.
6. Фермерське господарство: поняття та його місце серед інших суб'єктів підприємництва.

7. Іноземні підприємства та підприємства з іноземною інвестицією: поняття, організаційно-правові форми, особливості створення та діяльності.

Нормативний матеріал:

1. Господарський кодекс України.
2. Цивільний кодекс України.
3. Податковий кодекс України.
4. Закон України від 16 квітня 1991 року “Про зовнішньоекономічну діяльність” // ВВР. –1991. –№29. –ст. 377.
5. Закон України „Про свободу совісті та релігійні організації” від 23 квітня 1991 року // Відомості Верховної Ради. -1991. -№25. -ст.283 (Із змінами і доповненнями).
6. Закон України „Про споживчу кооперацію” від 10 квітня 1992 року // Відомості Верховної Ради. -1992. -№30 (Із змінами і доповненнями).
7. Закон України „Про об’єднання громадян” від 16 червня 1992 року // Відомості Верховної Ради. -1992. -№34. -ст.504 (Із змінами і доповненнями).
8. Закон України від 19 березня 1996 року “Про режим іноземного інвестування” // Голос України, 1996, 25 квітня.
9. Закон України „Про місцеве самоврядування в Україні” від 21 травня 1997 року // Відомості Верховної Ради. -1997. - №24. –ст.170.
10. Закон України “Про державну підтримку малого підприємництва” від 19 жовтня 2000 року // Урядовий кур’єр 22.11.2000.
11. Закон України „Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців” від 15 травня 2003 року // Відомості Верховної Ради. - 2003. -№31. – ст.263.
12. Закон України „Про фермерське господарство” від 19 червня 2003 року // Відомості Верховної Ради. -2003. -N 45. - ст.363 (Із змінами і доповненнями).
13. Закон України „Про кооперацію” від 10 липня 2003 року // Відомості Верховної Ради. -2004. -№5. -ст.35.

14. Закон України „Про управління об’єктами державної власності” від 21 вересня 2006 року // Відомості Верховної Ради. -2006. -№46. -ст.456.

Спеціальна література:

1. Алексеева Ю. Частное предприятие как субъект корпоративных отношений // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 12.
2. Беляневич О.А. Відокремлені підрозділи підприємств як учасники господарського обороту // Вісник Вищого арбітражного суду України.–1998. №2.
3. Блащук Тетяна. Організаційно-правові форми юридичних осіб у сучасному цивільному праві // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 8.
4. Винар Любомир. Організаційно-правові форми юридичних осіб, заснованих державою // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 8.
5. Голодницький Э. Виды юридических лиц в новых Кодексах. Организационно-правовые формы юридического лица: системный анализ ГК и ХК // Юридическая практика. – 2004. - № 8.
6. Гріщенко О.В. Деякі аспекти господарсько-правового статусу фізичної особи-підприємця // Вісник господарського судочинства. – 2010. - № 5.
7. Загнітко О., Малига В. Правовий статус підприємств колективної власності // Право України. – 2005. - № 2.
8. Зеліско А. Правовий статус фермерських господарств як юридичних осіб приватного права // Право України. – 2010. - № 5.
9. Зубатенко Олена. Деякі аспекти правового статусу кооперативу як учасника господарських відносин // Підприємництво, господарство і право. – 2009. - № 9.
10. Костенко Леся. Який суд допоможе учаснику приватного підприємства вийти з нього? // Юридичний журнал. – 2009. - №9.

11. Кочергина Екатерина. К вопросу о соотношении понятий юридического лица и организационно-правовой формы // Підприємництво, господарство і право. – 2004. - № 10.
12. Кучеренко І. Сучасна історія розвитку українського законодавства, яке регулює порядок створення та діяльності державних підприємств // Підприємництво, господарство і право. – 2001. – №8.
13. Лукьяненко Ольга. Пределы имущественной ответственности государственных предприятий в хозяйственных обязательствах // Підприємництво, господарство і право. – 2009. - № 3.
14. Пальчук П.М. Проблеми визначення правової природи правоздатності підприємств у зв'язку з ліцензуванням господарської діяльності за її видами // Вісник господарського судочинства. – 2010. - №2.
15. Похиленко І. Поняття фермерського господарства як організаційно-правової форми суб'єктів малого підприємництва // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 11.
16. Похиленко Ірина. Поняття виробничого кооперативу як організаційно-правової форми суб'єктів малого підприємництва // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 3.
17. Приватний підприємець. – К.: Фактор, 2010.
18. Самойлюк О. Виробничі кооперативи: стан та перспективи розвитку // Право України. – 2005. - № 1.
19. Семерак О. Дочірні підприємства – як форми здійснення іноземних інвестицій // Право України. -1998. -№3.
20. Теньков С. Приватне підприємство: хто власник? // Юридичний вісник України. – 1998. – №46.
21. Труш І. Організаційно-правові форми комунальних підприємств // Право України. – 2010. - № 2.
22. Цікало В. Корпоративне товариство: поняття, ознаки, організаційно-правові форми // Право України. – 2006. – № 6.

23. Шишка Роман. Індивідуалізація фізичних осіб як підприємців // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 6.
24. Щербак І. Необхідність розвитку господарсько-правового регулювання статусу відокремлених підрозділів підприємств // Підприємництво, господарство і право - 2007. - № 2.

Задача 1. У місті Я. діяли два комунальних унітарних підприємства: одне комерційне та інше некомерційне, які займалися діяльністю щодо утримання доріг та прилеглих до них територій. З метою вивільнення земельної ділянки, на якій розташовувалося комерційне підприємство та погашення боргів некомерційного, міським головою було прийнято рішення ліквідувати обидва підприємства і на базі їх майна створити нове унітарне комерційне підприємство, яке б стало правонаступником лише комунального комерційного підприємства. Підготовку необхідних документів для ліквідації діючих підприємств та утворення нового, було доручено директору комерційного комунального підприємства, який повинен був очолити нове підприємство. Директор некомерційного комунального підприємства звернув увагу міського голови, на те, що вирішення таких питань не належить до його компетенції, і у разі ліквідації некомерційного унітарного підприємства його борги не вважаються погашеними, а повинні перейти до новоствореного підприємства.

Дайте правовий аналіз ситуації.

Задача 2. Міністерство промисловості видало наказ про утворення державного комерційного підприємства. За умовами наказу підприємству на праві господарського відання передавалося майно необхідне для здійснення господарської діяльності. Розмір частки держави у статутному капіталі не визначався. Державне підприємство уклало договір поставки із акціонерним товариством, однак умови договору першим не

були виконані. Акціонерне товариство пред'явило позов до держави в особі казначейства, в якому вимагало відшкодувати завдані йому невиконанням договору збитки.

Представник казначейства заперечив позов на тій підставі, що комерційні державні підприємства не фінансуються з державного бюджету, вони є самостійними суб'єктами господарювання щодо яких у держави існують лише корпоративні права. З цих міркувань держава не може нести відповідальності за зобов'язаннями свого комерційного підприємства, а воно повинно відповідати у межах належних йому грошових коштів.

Вирішіть спір.

Задача 3. Приватне підприємство “Лоза” отримало кредит по лінії ЄБРР під заставу нерухомого майна, що належить ВАТ “Прогрес”. Оскільки кредит не повернуто, банк звернув стягнення на заставлене майно. ВАТ “Прогрес” пред'явило позов до ПП “Лоза” і його засновника - Лозинського В.М. про відшкодування шкоди. Лозинський В.М. вважає, що відповідати не повинен, оскільки безпосереднє управління підприємством здійснював директор – Божко І.Я.

Що таке приватне підприємство?

Чи обгрунтовані вимоги ВАТ “Прогрес” і заперечення Лозинського В.М.?

Складіть письмові пояснення на позовну заяву від імені Лозинського В.М.

Задача 4. Приватне підприємство “Номер” 12 січня уклало договір оренди офісного приміщення за адресою м.Львів, вул.І.Франка, 61. У квітні цього ж року в орган державної реєстрації було подано зміни до установчих документів, пов'язаних із зміною місцезнаходження.

Орган державної реєстрації у реєстрації змін відмовив у зв'язку з тим, що вони подані з порушенням встановленого 7-денного строку з дня зміни місцезнаходження.

Одночасно орган державної реєстрації звернувся з позовом про примусове припинення приватного підприємства “Номер”.

Чи правомірні дії органу державної реєстрації?

Задача 5. Громадяни В., Я. та А. вирішили створити кооператив “Джерело”. Однак, в Золочівській державній адміністрації, куди вони звернулись, їм було відмовлено в реєстрації статуту, оскільки підприємство з такою назвою вже діяло на території Золочівського району. Окрім того, сільськогосподарський кооператив може діяти лише як обслуговуючий, не вважається суб’єктом підприємницької діяльності, і тому повинен реєструватися в органах юстиції.

Дайте правовий аналіз ситуації.

Задача 6. Громадська організація «Просвіта», яка створена з метою підняття культурного та освітнього рівня своїх членів, виступила єдиним засновником господарського товариства, в статуті якого було передбачено, що воно є підприємством об’єднання громадян.

Бажаючи бути власником майна, яке буде набувати підприємство внаслідок своєї господарської діяльності, громадська організація передала належне їй майно утвореному підприємству на праві господарського відання, а за собою залишила право власності на це майно та на надходження підприємства після його державної реєстрації.

Предметом діяльності утвореного підприємства громадська організація обрала надання страхових і туристичних послуг.

Охарактеризуйте законність дій громадської організації.

Завдання для самостійної роботи.

Завдання 1. Розкрити структуру статуту державного унітарного комерційного підприємства та визначити особливості його змісту.

Завдання 2. Підготувати пакет документів, необхідних для створення комунального унітарного комерційного підприємства.

Завдання 3. Підготувати необхідні документи для створення приватного підприємства.

Завдання 4. Розробити структуру статуту підприємства, заснованого на власності об'єднання громадян.

Завдання 5. Розробити структуру статуту підприємства, заснованого на власності релігійної організації.

Завдання 6. Підготувати пакет документів, необхідних для створення виробничого кооперативу.

Завдання 7. Розкрити умови створення фермерського господарства. Підготувати необхідні документи для його державної реєстрації.

Завдання 8. Скласти схему дій по створенню підприємства з іноземною інвестицією.

ТЕМА 4. ЗАСОБИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ.

План.

1. Економічна політика держави та її напрямки. Форми реалізації державної економічної політики.
2. Поняття та значення державного регулювання економіки. Засоби державного регулювання господарської діяльності.
3. Ліцензування та патентування господарської діяльності.
4. Технічне регулювання у сфері господарювання. Стандарти, технічні регламенти та підтвердження відповідності.

5. Правове регулювання цін і тарифів, їх види, порядок встановлення, відповідальність.
6. Правове регулювання стимулювання господарської діяльності: пільги, гарантії, дотації, компенсації, субсидії. Державна підтримка малого підприємництва.
7. Нагляд (контроль) за здійсненням господарської діяльності. Порядок проведення перевірок суб'єктів господарювання.

Задача 1. До ТДВ «СК «А» (надалі – Товариство) надійшов з Держфінпослуг Акт про порушення законів та інших нормативно-правових актів Товариством (надалі – Акт). В акті зазначалося про порушення страховиком статті 31 ЗУ „Про страхування” в частині необхідності встановлення величини резервів незароблених премій залежно від часток надходжень сум страхових платежів (страхових премій, страхових внесків) з відповідних видів страхування у кожному місяці з попередніх дев'яти місяців (розрахунковий період).

Який порядок формування резервів?

Які вимоги до розміщення резервних коштів?

Вкажіть відповідальність за порушення порядку розміщення резервних коштів.

Задача 2. 6 травня 2008 року Держфінпослуг було призначено примусову санацію ВАТ «А» (надалі – Товариство) в зв'язку з невиконанням страховиком зобов'язань передстрахувальниками протягом трьох місяців.

Товариство вважаючи дії уповноваженого органу незаконними звернулося до адміністративного суду. Позов було мотивовано тим, що страховик належно виконує зобов'язання, а невиплата страхового відшкодування пов'язано з цивільно-правовим спором між страховиком та страхувальниками, щодо дійсності правочину.

В якому випадку уповноважений орган має право здійснювати примусові дії щодо страховика?

Який порядок проведення примусової ліквідації, реорганізації та санації страховика?

Задача 3. Суб'єкт підприємницької діяльності Морозов відкрив магазин з продажу будівельних матеріалів. Через деякий час він орендував в іншому магазині два відділа, де здійснював реалізацію деяких будівельних матеріалів.

Чи необхідно придбати торгівельний патент в даному випадку?

Які види діяльності за законодавством підлягають патентуванню?

Задача 4. В результаті планової перевірки (інспектування) філії банку групою інспекторів НБУ було виявлено ряд порушень банківського законодавства, в тому числі відсутність деяких кредитних справ позичальників та невиконання вимог щодо ідентифікації фізичних осіб при відкритті поточних рахунків, про що була укладена довідка, яку підписав керівник названої групи. Після розгляду цієї довідки групою інспекторів та керівництвом територіального управління НБУ, керівником територіального управління НБУ був складений протокол і прийнято рішення про застосування до банку – юридичної особи заходів впливу, а саме, видано розпорядження щодо встановлення для банку підвищених економічних нормативів та накладання штрафу на банк-юридичну особу в розмірі один відсоток від суми зареєстрованого статутного фонду і винесено постанову щодо накладання штрафу на керівника банку у розмірі до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Які заходи впливу може застосовувати до банків НБУ?

Чи адекватні застосовані до банку заходи впливу конкретним порушенням, які ним були допущені?

Які є порушення законодавства при застосуванні зазначених заходів впливу?

Завдання для самостійної роботи.

Завдання 1. Опрацювати Закон України « Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 1.06.2000 року // Відом. Верхов. Ради України. – 2000. - №36. – Ст.299.
Законспектувати основні положення закону.

Нормативно-правові акти:

1. Господарський кодекс України від 16.01.03 р.
// Офіц. вісн. України. – 2003. - №11 Ст.462.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року
// Там же. – 2010. – № 92. – частина 1. – Ст. 3248.
3. Про ліцензування певних видів господарської діяльності:
Закон України від 1.06.2000 року
// Відом. Верхов. Ради України. – 2000. - №36. – Ст.299.
4. Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності :Закон України від 01.12.2005 р. № 3164-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2006. - № 12. – Ст.101.
5. Про підтвердження відповідності: Закон України від 17.05.2001 р. № 2406-III //Відом. Верхов. Ради України. – 2001. - № 32. – Ст. 169.
6. Про стандартизацію : Закон України від 17.05.2001 р. № 2408-III // Відом.Верхов. Ради України. – 2001. - № 31. – Ст. 145.
7. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 03.12.1990 р.
// Відом. Верхов. Ради України. – 1990.- №52. – Ст. 650.
8. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності :Закон України від 05.04.2007 р. № 877-V // Відом. Верхов. Ради України. – 2007. - № 29. – Ст. 389.

Література:

1. Мамотов В. Посилення публічних засад у правовому регулюванні господарської діяльності // Право України. – 2009. - №9, С.83-94.

2. Задихайло Д.В. Держава та економічне ринкове середовище: господарсько-правовий контекст // Вісник академії правових наук. – 2005. - № 3 (42), С. 149-161.39
3. Задихайло Д.В. Правовий господарський порядок в Україні: десятирічний досвід конституційно-правового забезпечення // Вісник Академії правових наук України. – 2006.- № 3 (46). – с. 143-153
4. Задихайло Д.В. Право на підприємницьку діяльність у системі відносин правового господарського порядку // Вісник Академії правових наук України. – 2011. - № 2 (65) – с.113 - 123.
5. Саніахметова Н. Поняття державного регулювання // Українське комерційне право. – 2005. - №6, С. 10-17.
6. Устименко В., Джабраїлов Р. Засоби державного регулювання господарської діяльності: шлях до посилення соціального ефекту // Юридичний журнал. – 2010. - №7, С.19-21
7. Ліцензування в Україні / За заг. ред. А.В. Дашкевича. – К.: Юрінком Інтер, 2005. –416 с.

1.2. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ТЕМА 5:ПРАВОВИЙ РЕЖИМ МАЙНА В ГОСПОДАРЬСЬКОМУ ОБІГУ.

1. Поняття, склад та вартісна оцінка майна суб'єктів господарювання.
2. Джерела формування майна суб'єктів господарювання.
3. Приватизація та роздержавлення як джерела формування майна суб'єктів господарювання.
4. Правовий режим майна суб'єктів господарювання: поняття та види. Відносини власності у сфері господарювання.
5. Право довірчої власності у сфері господарювання.
6. Право господарського відання та оперативного

управління майном.

7. Права структурних підрозділів суб'єктів господарювання на майно.
8. Використання природних ресурсів у сфері господарювання.
9. Використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності.
10. Корпоративні відносини у сфері господарювання.

Нормативний матеріал.

1. Конституція України.
2. Господарський кодекс України.
3. Цивільний кодекс України.
4. Бюджетний кодекс України.
5. Податковий кодекс України.
6. Земельний кодекс України.
7. Закон України в редакції від 19 лютого 1997 року „Про приватизацію державного майна” // Голос України, 1997, 20 березня.
8. Закон України від 6 березня 1992 року „Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)” // ВВР. –1992. -№24. –ст.350.
9. Закон України від 6 березня 1992 року „Про приватизаційні папери” // ВВР. – 1992. -№24. –ст.352.
10. Закон України „Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва” від 14 вересня 2000 року // Урядовий кур'єр, 18.10.2000.
11. Закон України „Про формування конкурентних засад у процесі приватизації акцій (часток, паїв), що належать державі у майні юридичних осіб” від 12 січня 2005 року // Відомості Верховної Ради. -2005. -№9. -ст.179.
12. Закон України „Про місцеве самоврядування в Україні” від 21 травня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. -1997. -№24. –ст.170.
13. Закон України від 9 квітня 1999 року „Про місцеві державні адміністрації” // Відомості Верховної Ради України. –1999. -№20-21. –ст.190.

14. Закон України від 19 вересня 1991 року „Про господарські товариства” // Відомості Верховної Ради України. -1991. -N 49. –ст.682.
15. Закон України від 16 вересня 1997 року „Про благодійництво і благодійні організації” // Відомості Верховної Ради України. –1997. -№46. –ст.292.
16. Закон України „Про авторське право і суміжні права” від 23 грудня 1993 року (в редакції закону від 11 липня 2001 року) // Відомості Верховної Ради України. - 2001. -№43. – ст.214.
17. Закон України „Про особливості державного регулювання діяльності суб’єктів господарювання, пов’язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування” від 17 січня 2002 року // Відомості Верховної Ради України. -2002. -№17. -ст.121.
18. Закон України „Про охорону прав на винаходи і корисні моделі” від 15 грудня 1993 року (в редакції закону від 1 червня 2000 року) // Відомості Верховної Ради України. - 2000. -№37. -ст.307.
19. Закон України „Про охорону прав на промислові зразки” від від 15 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. -1994. -№7.
20. Закон України „Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем” від 5 листопада 1997 року // Відомості Верховної Ради України. -1998. -№8. -ст.28.
21. Закон України „Про охорону прав на сорти рослин” від 21 квітня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. -1993. -№21.
22. Закон України „Про охорону прав на знаки для товарів і послуг” від 15 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. -1994. -№7.
23. Закон України „Про охорону прав на зазначення походження товарів” від 16 червня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. -1999. -№32.-ст.267
24. Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16 липня 1999 року // Урядовий кур`єр, 1999, 1 вересня.

25. Закон України „Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” від 12 липня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. -2001. -№47. -ст.251.
26. Закон України „Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонд)” від 15 березня 2001 року // Урядовий кур’єр 25.04.2001.
27. Закон України „Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю” від 19 березня 2003 року // Офіційний вісник України. -2003. -№30.- ст.1525.
28. Закон України „Про управління об’єктами державної власності” від 21 вересня 2006 року // Відомості Верховної Ради України. -2006. -№46. -ст.456.
29. Декрет Кабінету Міністрів України „Про довірчі товариства” від 18 березня 1993 року // ВВР. –1993. -№19. –ст.207.
30. Декрет Кабінету Міністрів України від 10 травня 1993 року „Про порядок використання прибутку державних підприємств, установ і організацій” // ВВР. –1993. -№27. –ст.290.
31. Постанова Кабінету Міністрів України „Про управління державними корпоративними правами” від 15 травня 2000 року № 791.
32. Наказ Мінфіну України від 31 березня 1999 року „Про затвердження Положень (стандартів) бухгалтерського обліку”.
33. Наказ Мінфіну України від 18 травня 2000 року „Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”.

Судова практика:

1. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 21.12.2007 р. № 11 „Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про право на шлюб, розірвання шлюбу, визнання його недійсним та поділ спільного майна подружжя”.

2. Рекомендації Вищого господарського суду України від 28.12.2007 р. № 04-5/14 „Про практику застосування законодавства у розгляді справ, що виникають з корпоративних правовідносин”.
3. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.05.2008 р. № 7 „Про судову практику у справах про спадкування”.
4. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.10.2008 р. № 13 „Про практику розгляду судами корпоративних спорів”.

Спеціальна література:

1. Александров Д. Правові форми здійснення управління активами в Україні // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 5.
2. Апанасенко К. Особливості правового режиму майна комунальних унітарних підприємств // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 4.
3. Винар Л. Правовий режим майна юридичних осіб публічного права // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 8.
4. Журбелюк Лада, Бородкин Александр. Доверительная собственность в ГК: доверяй, но проверяй, может ее нет? // Юридическая практика. – 2009. - №8.
5. Ісаков Михайло. Щодо правового режиму майна унітарних підприємств // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 2.
6. Кібенко Олена. Правовий режим майна приватного підприємства // Юридичний радник. – 2005. - № 1.
7. Кулинич П. Земельні ділянки сільськогосподарського призначення як об’єкти правового обігу // Право України. – 2010. - № 5.
8. Музика Л. Приватизація комунального майна: проблеми законодавства, теорії та практики // Право України. – 2004. - № 5.
9. Носік В. Виникнення права власності на землю: теоретичні і практичні аспекти // Право України. – 2004. - № 9.

10. Подцерковний О. Інститути права господарського відання та оперативного управління // Юридичний вісник України. – 2002. – № 49.
11. Положення (станданти) бухгалтерського обліку: коментарі. – К.: Фактор, 2010.
12. Попов Юрій. Поняття права господарського відання в рішенні іноземного суду //Українське комерційне право. – 2004. - № 5.
13. Соловійова Л.В. Про правовий режим майна підприємств // Економіка та право.– 2009. - №1.
14. Томчишен С.В. Співвідношення права участі та права на частку у статутному капіталі в товариствах з обмеженою відповідальністю // Актуальні питання цивільного та господарського права. – 2009. - № 4 (17).
15. Цікало І. Права природа майна довірчого товариства // Vivat iustitia! Міжнародний студентський науково-юридичний альманах. – Випуск ІХ.- Львів, 2009.
16. Цюра В.В. Речові права на чуже майно: Науково-практичний посібник. – К.: КНТ, 2006. – 136с.

Задача 1. Міська рада м. Чернівців прийняла рішення від 1 березня 1996 року про надання приватному підприємству у постійне користування земельної ділянки з визначенням її цільового призначення: будівництво адміністративної будівлі.

У 1998 році рішенням міської ради приватному підприємству тимчасово дозволено влаштувати на виділеній земельній ділянці автостоянку.

У 2005 році міська рада на підставі ст. 416 Цивільного кодексу України прийняла рішення про припинення права користування земельною ділянкою для забудови.

Приватне підприємство у 2009 році звернулося до господарського суду з позовом, в якому, покликаючись на ст. 20 Господарського кодексу України, вимагало визнати недійсним рішення Чернівецької міської ради від 2005 року

на тій підставі, що ст. 416 ЦК України не може бути правовою підставою припинення права постійного користування земельною ділянкою.

Господарський суд відмовив приватному підприємству в задоволенні позову у зв'язку із пропусченням позовної давності, вказавши на те, що Цивільним кодексом України не передбачено такого способу захисту порушених прав як визнання недійсним рішення органу місцевого самоврядування.

Чи правомірним є рішення міської ради?

Ознайомтеся з відповідними нормативними положеннями Земельного кодексу України.

Дайте правову оцінку рішення господарського суду.

Задача 2. Під час розлучення подружжя Іванцівих, дружина вимагала включення в склад спільного сумісного майна, що підлягає розподілу, усього майна приватного підприємства “Карма”, заснованого її чоловіком під час спільного подружнього життя.

Мотивувала вона це тим, що в статутний капітал було внесено 30 000 гривень, які в свою чергу були їх спільною сумісною власністю. Чоловік проти цього заперечував, оскільки дружина участі в підприємницькій діяльності не брала, а тому може претендувати лише на половину від внеску в статутний фонд, тобто на 15 000 гривень.

Дайте правову оцінку ситуації, що виникла.

Задача 3. Між регіональним відділенням Фонду державного майна України та ТзОВ “Оранта” було укладено два договори купівлі-продажу об’єктів незавершеного будівництва – побутових приміщень, призначених для зберігання мастильних матеріалів. Перший договір на суму 150 тис.грн. було укладено 1 січня, а другий – на суму 50 тис.грн. – 10 квітня того ж року. Обидва договори передбачали внесення платежу за передані об’єкти не пізніше 30 днів з моменту їх нотаріального посвідчення.

15 квітня ТзОВ “Оранта” платіжним дорученням, в якому було вказано підставу “договір купівлі-продажу об’єкта незавершеного будівництва” перерахувало на рахунок регіонального відділення Фонду держмайна 50 тис. грн., які були прийняті в рахунок другого договору. 30 травня регіональне відділення Фонду держмайна України звернулося до Господарського суду з вимогою розірвати договір купівлі-продажу від 1 січня за неоплату. Відповідач заперечив позов на тій підставі, що перераховані ним 50 тис.грн. Були спрямовані на оплату вартості об’єкта приватизації за договором від 1 січня, оскільки він був укладений першим. Крім того, відповідно до Закону України “Про особливості приватизації об’єктів незавершеного будівництва” він як покупець має право на відстрочку платежу на строк до 10 років після сплати ним 30% вартості об’єкта.

Яке рішення повинен прийняти господарський суд?

Задача 4. Казенне підприємство 1 січня уклало державний контракт з Міноборони України про поставку боєприпасів до військової зброї очікуваний строк експлуатації яких складає 6 місяців.

Контракт мав бути виконаний до червня відповідного року. В березні директор казенного підприємства звернувся до органу уповноваженого управляти його Майном з проханням дати дозвіл на відвантаження такої ж продукції іншому державному підприємству. Орган уповноважений управляти державним майном відмовив у наданні дозволу, мотивуючи свою відповідь тим, що такі боєприпаси відносяться до основних фондів казенного підприємства, яким останнє не має права розпоряджатися.

Чи правомірною відмова органу, уповноваженого управляти майном казенного підприємства?

Задача 5. Виконавчий директор товариства з додатковою відповідальністю прийняв рішення повернути кредит банку за рахунок коштів Фонду виплати дивідендів, який був

утворений на підприємстві. Протягом 3-х місяців розмір грошових

коштів фонду передбачалося повністю відновити. Дізнавшись про це, один із учасників товариства звернувся із позовом на дії директора до суду, вважаючи їх незаконними, оскільки він не мав права розпоряджатись коштами фонду.

Суд відмовив у задоволенні позову, посилаючись на положення Статуту товариства, згідно з яким на виконавчого директора покладалась функція вирішувати усі питання діяльності товариства в період між засіданнями вищого органу управління. Обмежень щодо розпорядження коштами фонду виплати дивідендів Статут не передбачав.

Дайте правову оцінку рішенню суду.

Задача 6. До Голови правління ТзОВ звернулись з клопотанням про вступ до товариства:

громадянин-підприємець К. із внесенням у його статутний капітал коштів, одержаних ним у кредит;

директор малого підприємства із внесенням у статутний капітал коштів, одержаних з бюджету міської Ради;

Голова фермерського господарства із внесенням у статутний капітал майна, одержаного в заставу від благодійної організації.

Голова правління ТзОВ задовольнив усі клопотання, вважаючи, що усі внески відповідають джерелам формування майна товариства.

Дайте правову оцінку діям Голови правління ТзОВ.

Задача 7. Засновник приватного підприємства “Лев” Левчук вирішив передати усі свої права, пов’язані з цим підприємством Герашенку.

Як здійснюється така господарська операція?

Які документи потрібно подати органу державної реєстрації для реєстрації змін власника майна приватного підприємства?

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Визначіть суб'єктів права власності в Україні, які можуть створювати суб'єктів підприємницької діяльності.

Розкрити співвідношення понять “суб'єкт права на підприємництво” і “суб'єкт підприємницької діяльності”.

Завдання 2. Перелічіть органи, що уповноважені управляти державним майном та розкрийте їх правомочності.

Завдання 3. Дайте поняття та розкрийте зміст корпоративного права.

Завдання 4. Охарактеризуйте правову природу взаємовідносин між засновником та приватним, комунальним, казенним підприємством, а також підприємством, заснованим на власності об'єднання громадян щодо володіння користування та розпорядження закріпленим за ним майном.

Завдання 5. Розробіть схему майна суб'єкта підприємництва на підставі:

Господарського кодексу України

Податкового кодексу України.

Завдання 6. Визначіть перелік майна, яке відноситься до основних фондів підприємця.

Завдання 7. Визначіть особливості використання прибутку окремих видів підприємств (державних, комунальних, підприємств, заснованих на власності

об'єднань громадян, підприємств, яким передано в оренду державне майно).